

POSUDEK OPONENTA

Diplomová práce: **Psychologické předpoklady herce**

Diplomat: **Filip Jáša**

Oponent: **Mgr. Daniel Hrbek, Ph.D.**

Diplomovou práci Filipa Jáši Psychologické předpoklady herce oceňuji především jako osobní zamyšlení nad smyslem povolání, které si pro život zvolil. Diplomant si v souvislosti s pandemickou krizí klade – stejně jako mnoho z nás – otázku, zda vůbec či jaký smysl má naše konání, k čemu je člověku divadlo, umění, kultura. Tyto otázky, které se diplomant snaží zodpovědět rekapitulací historie a teorie divadla a drobným exkurzem do psychologie, v práci nakonec možná převážili nad tématem, které Filip Jáša avizuje v názvu diplomové práce.

Nejlepší části práce jsou ty, ve kterých se Jáša zamýšlí nad podstatou divadla a herectví, nad svým vztahem k těmto fenoménům. Používá k tomu dostatek teoretické literatury, avšak cennější než kontext, do kterého nás v kapitolách věnovaných historii a teorii divadla či herectví uvádí, jsou právě diplomantovy vlastní úvahy o tom, co je v procesu tvorby divadla a v umění důležité pro něj osobně.

Práci lze vytknout jistou jazykovou nevyrovnanost, jsou v ní v tomto smyslu zaznamenatelné kvalitativní rozdíly mezi jednotlivými kapitolami, celek pak díky tomu působí nejednotně a občas trochu chaoticky. Nad těmito výtkami ale převažuje poctivá snaha a touha diplomanta dobrat se odpovědí na nelehké otázky, které si pokládá, a které úzce souvisejí s obdobím izolace, nemožnosti prakticky studovat, vykonávat povolání, pro které chce žít. Uvědomuje si, že teprve interakce s divákem ho jako herce (a člověka) činí úplným. Že zkrátka herec musí hrát, jinak jeho tvorba ale i život postrádá smysl.

Diplomová práce zaznamenává výjimečnou dobu, ve které vznikla, ale svým způsobem také navazuje na Jášovu dřívější postupovou práci, ve které se diplomant zabýval fenoménem jevištní pravdivosti a původnosti. Nyní jeho úvahy směřují také k autenticitě životní, jsou hlubší a – jak již bylo řečeno – tvoří nejzajímavější rovinu diplomové práce.

Jáša mimo jiné v závěru píše: „...napsal jsem diplomovou práci, ve které se snažím najít význam divadla, kultury a umění. Měl jsem potřebu pojmenovat důvody existence umění, k čemu umění je a co dává divadlo nejen mě, ale i divákům“. To je z práce patrné. Je to však i její slabinou, neboť to samo o sobě je veliké téma a autora spíše odvádí od újeji vytýčeného tématu – jaké jsou psychologické předpoklady herce? Na tuto otázku diplomant dle mého názoru přímo neodpovídá. Název práce však navádí čtenáře k tomu, aby nějaké shrnutí úvah v tomto tematickém smyslu očekával. I když oceňuji teoretickou část práce a hlubší zamyšlení na obecnějšími tématy (zde student prokazuje schopnost přemýšlet o zvoleném tématu v širokém kontextu), přece jen se mi zdá, že se některé kapitoly (především v první části) k hlavnímu tématu tolik nevážou. Shrnutí kreativní práce na inscenaci Digitální podzemí a popis procesu tvorby role Kubíka je zase možná zbytečně stručné a úsporné.

Diplomová práce je hodnotná autentickým zaznamenáním současných Jášových úvah a úrovní vědomí o divadle (opřené o teoretické studium, vlastní myšlení diplomanta i maximální možnou dosažitelnou praxi). Přes dílčí výhrady práci doporučuji k obhajobě a navrhuji za ni známku C. Absolventskou roli a její teoretickou reflexi pak hodnotím známkou B, přičemž vyzdvihuji osobní a osobnostní přínos Filipa Jáši a také jeho schopnost souborové souhry.

Otázka k obhajobě:

Zkuste shrnout své dosavadní poznatky, svou diplomovou práci a nejnovější zkušenosti z vlastní profesionální praxe a pokuste se zamyslet a stručně definovat, jaké jsou podle Vás nezbytné psychologické předpoklady pro vykonávání herecké profese?

V Praze dne 31. prosince 2021

Mgr. Daniel Hrbek, Ph.D.